

งานมหกรรมคุณภาพ (Quality Conference) ครั้งที่ 30

คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี
มหาวิทยาลัยมหิดล
ระหว่างวันที่ 17-18 สิงหาคม 2566

30 ปี สูเส้นทางรามาคุณภาพ ด้วย Flexperience

การจัดการเพื่อลดอุบัติการณ์ภาวะชักจากไข้ในผู้ป่วยเด็ก

นางสาวโชติกา โยธินนรธรรม นางสาวอาทิตยา ลีลาภรณ์
งานการพยาบาลผู้ป่วยนอกระบบพิเศษ หน่วยตรวจผู้ป่วยนอกพิเศษเด็ก

ที่มาและเหตุผล

ภาวะชักจากไข้สูง มักพบบ่อยในเด็กอายุ 6 เดือน - 5 ปี อาการชักจะมีเกร็ง กระตุก ตาเหลือกค้าง ปากเขียวและหมดสติ ซึ่งทางหน่วยตรวจมีแนวทางปฏิบัติเรื่องการดูแลผู้ป่วยที่มีไข้คือ เมื่อผู้ป่วยมาถึงจุดคัดกรอง หากวัดไข้ $\geq 38^{\circ}\text{C}$ และผู้ป่วยมีประวัติรับประทานยาลดไข้ล่าสุดเกิน 4 ชั่วโมง พยาบาลจะให้การพยาบาลดูแลเบื้องต้น เช่น กินยาลดไข้ เช็ดตัวลดไข้ขณะรอพบแพทย์ หลังจากให้การพยาบาลเสร็จจึงให้ผู้ป่วยนั่งรอหน้าห้องตรวจ แต่ไม่มีการติดตามวัดไข้ซ้ำอย่างต่อเนื่องในระหว่างการรอตรวจ รอผลทางห้องปฏิบัติการ รอ Admit พบปัญหาคือ เกิดอุบัติการณ์ชักจากไข้สูงขณะรอตรวจ 2 ราย เนื่องจากขาดการติดตามและส่งต่อข้อมูลไข้ของผู้ป่วยภายในหน่วยตรวจ แม้ว่าจำนวนครั้งของอุบัติการณ์น้อย แต่อาการชักดังกล่าว อาจส่งผลกระทบต่อผู้ป่วยตามมาในอนาคตได้ เช่น เสี่ยงต่อการเป็นโรคลมชัก พัฒนาการล่าช้า ปัญหาทางจิตสังคมและพฤติกรรม รวมถึงความวิตกกังวลของผู้ดูแลร่วมด้วย

ทางหน่วยตรวจผู้ป่วยนอกพิเศษเด็กจึงคิดระบบการติดตามวัดไข้ซ้ำอย่างต่อเนื่อง ขณะรอรับบริการที่หน่วยตรวจในผู้ป่วยที่มีไข้ โดยปรับปรุงกระบวนการคัดกรอง ปรับปรุงแนวทางปฏิบัติงาน และพัฒนาระบบส่งต่อข้อมูลผู้ป่วยให้มีประสิทธิภาพ เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาชักจากไข้ขณะรอรับบริการที่หน่วยตรวจ โดยมีเป้าหมายเพื่อให้ผู้ป่วยปลอดภัยและบุคลากรมีแนวทางปฏิบัติให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อป้องกันการเกิดภาวะชักจากไข้ในเด็กป่วยที่มีไข้ขณะรอรับบริการในหน่วยตรวจ
2. เพื่อให้มีการติดตามวัดไข้ซ้ำ ให้ยาลดไข้และเช็ดตัวลดไข้ตลอดระยะเวลาที่รับบริการในหน่วยตรวจ
3. ผู้ป่วยที่มีไข้ มีอุณหภูมิลดลงจากอุณหภูมิแรกรับ อย่างน้อย 0.5°C ก่อนจำหน่ายออกจากโรงพยาบาล

ผลการปฏิบัติการ

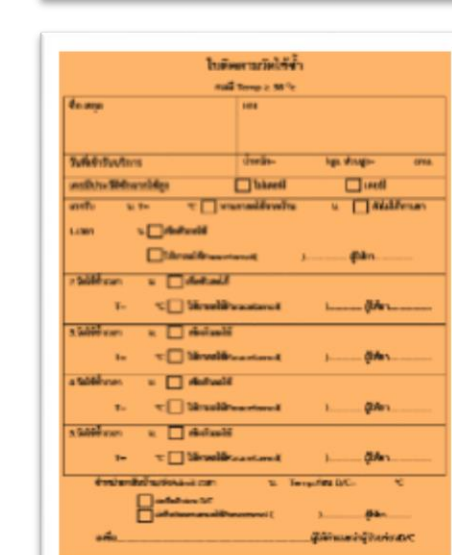
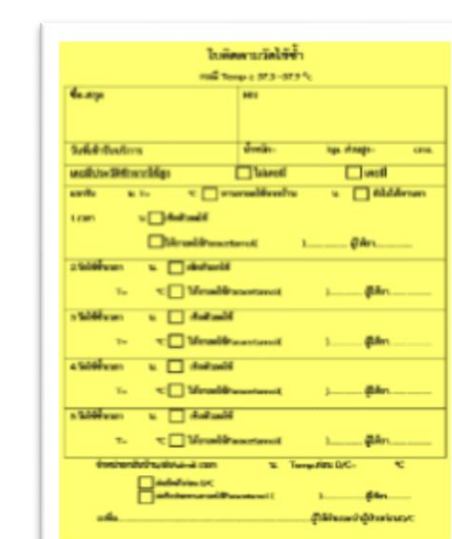
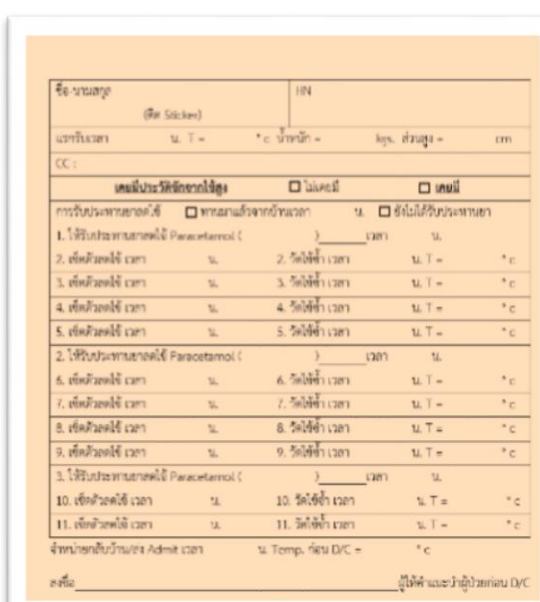
ตัวชี้วัด

1. จำนวนอุบัติการณ์การชักในผู้ป่วยเด็กที่มีไข้ขณะรอรับบริการที่หน่วยตรวจ
2. อัตราการติดตามวัดไข้ซ้ำ ให้ยาลดไข้ และเช็ดตัวลดไข้ตลอดระยะเวลาที่รับบริการในหน่วยตรวจ
3. อัตราของผู้ป่วยที่มีไข้ มีอุณหภูมิร่างกายลดลงจากอุณหภูมิแรกรับ อย่างน้อย 0.5°C ก่อนจำหน่ายออกจากโรงพยาบาล

ลักษณะโครงการ

วิธีการปรับปรุง

การปรับปรุง	วิธีการปรับปรุง
การพัฒนา รอบที่ 1 ระยะเวลา ดำเนินการ ส.ค. - ธ.ค.2562	- ประชุมร่วมกันภายในแผนกเพื่อหาแนวทางลดโอกาสผู้ป่วยเด็กชักจากไข้ขณะเข้ารับบริการ - จัดทำตารางวัดไข้ซ้ำ - กำหนดให้ใช้ตารางในรายที่ต้องรับประทานยาลดไข้ เช็ดตัวลดไข้ เพื่อให้มีการวัดไข้ซ้ำ โดยประทับตราลงบน Progress Note ของผู้ป่วย ปัญหาที่พบ การประทับตารางวัดไข้ซ้ำถูกเอกสารทับซ้อนทำให้สังเกตเห็นได้ยาก, ไม่มีการชักประวัติชักจากไข้สูง ณ จุดคัดกรอง
การพัฒนา รอบที่ 2 ระยะเวลา ดำเนินการ ม.ค. - ธ.ค.2564	- จัดทำใบติดตามวัดไข้ซ้ำ - กำหนดให้จุดคัดกรองแบบฟอร์มการติดตามไข้ในผู้ป่วยที่มีไข้ $\geq 38^{\circ}\text{C}$ มากับใบลงทะเบียน และมีการชักประวัติชักจากไข้สูง - กำหนดให้พยาบาลสามารถให้ยาลดไข้กับผู้ป่วยที่มีไข้ $\geq 38^{\circ}\text{C}$ ในรายที่ไม่ได้รับประทานยาลดไข้มาจากบ้านและผู้ป่วยที่รับประทานยาลดไข้จนจบการรอบล่าสุด ≥ 4 ชั่วโมง พิจารณาให้ผู้ป่วยที่มีไข้ $\geq 38.5^{\circ}\text{C}$ หรือมีประวัติชักได้รับการเช็ดตัวร่วมด้วย ปัญหาที่พบ ผู้ป่วยที่มาตรวจด้วยเรื่องไข้แต่วัดไข้ที่จุดคัดกรอง $< 38^{\circ}\text{C}$ มีโอกาสที่จะไข้สูงขึ้นได้ แต่ยังไม่มีการติดตามไข้ของผู้ป่วยกลุ่มนี้
การพัฒนา รอบที่ 3 ระยะเวลา ดำเนินการ ม.ค.2565 - ก.พ.2566	- ปรับปรุงใบติดตามวัดไข้ซ้ำใหม่เพื่อให้สะดวกต่อการบันทึก และจัดทำใบติดตามวัดไข้ซ้ำเหลืองขึ้น สำหรับกลุ่มที่มีไข้ต่ำ $\geq 37.5 - 37.9^{\circ}\text{C}$ เพื่อป้องกันไข้สูงขณะรอตรวจและให้การพยาบาลเบื้องต้นได้ - กำหนดให้จุดคัดกรองแบบฟอร์มติดตามไข้ ตามประเภทผู้ป่วยมาด้วยเรื่องไข้ วัดไข้ขณะจุดคัดกรอง $\geq 38^{\circ}\text{C}$ แบบใบสีส้ม - กรณีมาด้วยเรื่องไข้ วัดไข้ขณะจุดคัดกรอง $\geq 37.5 - 37.9^{\circ}\text{C}$ แบบใบเหลือง - ก่อนจำหน่ายผู้ป่วยออกจากแผนก กำหนดให้ผู้ช่วยแพทย์ หรือพยาบาลผู้ให้คำแนะนำหลังตรวจ วัดไข้ซ้ำทุกราย

ตัวชี้วัด	สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ (ข้อที่)			ก่อนดำเนินการ	ผลการดำเนินการ (เดือน/ปี)			
	1	2	3		เป้าหมาย	หลัง		
						ครั้งที่ 1 (ส.ค. - ธ.ค.2562)	ครั้งที่ 2 (ม.ค. - ธ.ค.2564)	ครั้งที่ 3 (ม.ค.2565 - ก.พ.2566)
1. จำนวนอุบัติการณ์การชักในผู้ป่วยเด็กที่มีไข้ขณะรอรับบริการที่หน่วยตรวจ	✓			2 ราย	0 ราย	1 ราย	1 ราย	0 ราย
2. อัตราการติดตามวัดไข้ซ้ำ ให้ยาลดไข้ และเช็ดตัวลดไข้ ตลอดระยะเวลาที่รับบริการในหน่วยตรวจ		✓		N/A	100%	40%	52.7%	100%
3. อัตราของผู้ป่วยที่มีไข้ มีอุณหภูมิร่างกายลดลงจากอุณหภูมิแรกรับอย่างน้อย 0.5 °c ก่อนจำหน่ายออกจากโรงพยาบาล			✓	N/A	>90%	60%	80%	92%

ประโยชน์

ผู้ป่วยทุกรายได้รับการติดตามวัดไข้ขณะรอรับบริการในหน่วยตรวจทุก 1 ชั่วโมง ทำให้ผู้ป่วยได้รับการดูแลเบื้องต้น เช่น การรับประทานยาลดไข้ การเช็ดตัวลดไข้ เพื่อลดโอกาสเกิดภาวะชักจากไข้สูง ไม่พบผู้ป่วยชักจากไข้สูงขณะรอรับบริการที่หน่วยตรวจ และก่อนจำหน่ายออกจากโรงพยาบาลอุณหภูมิร่างกายลดลงอย่างน้อย 0.5°C จากแรกรับ ทั้งนี้ได้จัดทำเป็นแนวทางปฏิบัติให้เป็นมาตรฐานหน่วยงานและพัฒนาระบบส่งต่อข้อมูลผู้ป่วยให้มีประสิทธิภาพ เพื่อให้ผู้ป่วยปลอดภัย